

Podstawy zachowania się zwierząt
Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów zootechnika	Cykl kształcenia 2020/21	
Specjalność -	Kod przedmiotu WBiHZBZOS.I8B.1721.20	
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia (inżynier)	Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów ogólnoakademicki	Dyscypliny Zootechnika i rybactwo	
	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak	
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie	
Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot	Wojciech Kruszyński	
Pozostali prowadzący	Wojciech Kruszyński	
Okres Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 3.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia terenowe: 26 Ćwiczenia audytoryjne: 4	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przedstawienie zagadnień obejmujących analizę rodzajów zachowań i mechanizmy nimi sterujące u zwierząt gospodarskich (gromad: ssaków i ptaków)
C2	Możliwości wykorzystania w hodowli wiedzy o zachowaniu się zwierząt i ich modyfikacje w w różnych systemach utrzymania zwierząt.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	mechanizmy zachowania się zwierząt i ich uwarunkowania.	BH_P6S_WG01	Zaliczenie pisemne, Projekt, Udział w dyskusji
W2	mechanizmy modyfikujące zachowanie się zwierząt w różnych systemach utrzymania.	BH_P6S_WG01	Zaliczenie pisemne, Projekt, Udział w dyskusji
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	rozpoznać przyczyny zjawisk negatywnych w zachowaniu się zwierząt i je minimalizować.	BH_P6S_UW06, BH_P6S_UW10	Zaliczenie pisemne, Projekt, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	odpowiedzialności za zwierzęta i zachowania zasad etyki w postępowaniu z nimi .	BH_P6S_KR03	Zaliczenie pisemne, Aktywność na zajęciach, Udział w dyskusji

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności	
Wykład	15	
Ćwiczenia terenowe	26	
Ćwiczenia audytoryjne	4	
Przygotowanie raportu	15	
Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	20	
Przygotowanie do ćwiczeń	10	
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90	ECTS 3.0
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	Liczba godzin 45	ECTS 1.7

Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 45	ECTS 1.7
--	----------------------------	--------------------

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>1. Podstawowe pojęcia związane z zachowaniem się zwierząt, kategorie i formy zachowań.</p> <p>2. Wzorce zachowań dobowych i sezonowych oraz ich charakterystyka.</p> <p>3. Genetyczne i fizjologiczne uwarunkowania zachowania się zwierząt gospodarskich.</p> <p>4. Metody i skuteczność selekcji na cechy behawioralne.</p> <p>5. Charakterystyka poszczególnych kategorii i form zachowań u zwierząt gospodarskich - zachowania płciowe samców podczas krycia naturalnego i pobierania nasienia.</p> <p>6. Charakterystyka poszczególnych kategorii i form zachowań u zwierząt gospodarskich - zachowania płciowe samic zwierząt gospodarskich.</p> <p>7. Charakterystyka poszczególnych kategorii i form zachowań u zwierząt gospodarskich - zachowania macierzyńskie.</p> <p>8. Charakterystyka poszczególnych kategorii i form zachowań u zwierząt gospodarskich - zachowania związane z pobieraniem pokarmu</p> <p>9. Kategorie i formy zachowań społecznych u zwierząt gospodarskich.</p> <p>10. Zachowania agonistyczne.</p> <p>11. Zachowania nietypowe zwierząt gospodarskich. Zachowania zwierząt chorych</p> <p>12. Zjawisko stresu.</p> <p>13. Dobrostan a zachowanie się zwierząt gospodarskich.</p> <p>14. Wybrane aspekty prawnej ochrony zwierząt gospodarskich.</p> <p>15. Sposoby modyfikowania zachowań zwierząt.</p>	Wykład

2.	Ćwiczenia planowane są w formie zajęć terenowych, poświęconych wybranym zagadnieniom (26 godz) 1. Zachowanie się bydła utrzymywanego w systemie wolnostanowiskowym (8godz.). 2. Zachowanie się bydła utrzymywanego w systemie wypasu ekstensywnego (12godz.). 3. Zachowanie się owiec i kóz w warunkach chowu ekstensywnego (6godz.)	Ćwiczenia terenowe
3.	1. Przedstawienie prezentacji i omówienie sprawozdań z zajęć terenowych (4 godz.)	Ćwiczenia audytoryjne

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

analiza przypadków, Metoda projektów, Pokaz/demonstracja, Praca w grupie, Wykład, Ćwiczenia

Aktywności	Metody zaliczenia	Udział procentowy w ocenie łącznej przedmiotu
Wykład	Zaliczenie pisemne, Aktywność na zajęciach	50%
Ćwiczenia terenowe	Projekt, Aktywność na zajęciach	40%
Ćwiczenia audytoryjne	Zaliczenie pisemne, Udział w dyskusji	10%

Wymagania wstępne

genetyka, anatomia i fizjologia zwierząt, hodowle zwierząt

Literatura

Obowiązkowa

1. KALETA T. 2006 Zachowanie się zwierząt zarys problematyki. Wydawnictwo SGGW, Warszawa
2. SADOWSKI B., CHMURZYŃSKI J. A. 2007 Biologiczne mechanizmy zachowania się ludzi i zwierząt. PWN, Warszawa.
3. NOWICKI B., ZWOLIŃSKA-BARTCZAK I. 1983 Zachowanie się zwierząt gospodarskich. PWRiL, Warszawa.
4. PRICE E. O.: Animal Domestication and Behavior. CABI Publishing, New York, 2002.

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
BH_P6S_KR03	Absolwent jest gotów do przyjmowania odpowiedzialności związanej z wykonywaniem zawodu zootechnika związanej z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zwierząt oraz środowiska hodowlanego a także prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z hodowlą zwierząt, mając w świadomości odpowiedzialności za skutki niewłaściwego użytkowania zwierząt będących przedmiotem chowu, hodowli czy użytkowania
BH_P6S_UW06	Absolwent potrafi opracować założenia hodowlane dla każdego gatunku zwierząt; ocenić wartość hodowlaną i użytkową zwierząt gospodarskich; a także przeprowadzić analizę każdego etapu hodowli z uwzględnieniem elementów krytycznych oraz dobrostanu zwierząt; analizować procesy biologiczne towarzyszące produkcji zwierzęcej, w tym w konkretnych warunkach produkcyjnych
BH_P6S_UW10	Absolwent potrafi określić wady i zalety stosowanych oraz proponowanych rozwiązań o różnym poziomie złożoności (systemy, procesy, technologie) związanych z hodowlą, chowem i użytkowaniem zwierząt w zakresie ich efektywności oraz oddziaływania na dobrostan zwierząt, jakość produktów pochodzenia zwierzęcego i środowiska
BH_P6S_WG01	Absolwent zna i rozumie w stopniu zaawansowanym zagadnienia z zakresu budowy i funkcjonowania organizmów żywych na różnym poziomie złożoności, zwłaszcza o anatomii i fizjologii zwierząt gospodarskich